

Recerca i gestió dins l'àmbit cinegètic a mode d'introducció

La caça ha estat, és i serà una activitat que se preocupa del medi ambient. Els caçadors són uns excel·lents coneixedors del medi natural. Coneixen les espècies d'animals i de plantes i els seus hàbitats.

Aquesta monografia vol esser un exemple de col·laboració entre el Consell de Mallorca i la Societat d'Història Natural de les Balears (SHNB). Una administració i una ONG científica que van junts de la mà per a donar llum a aquesta jornada d'un dia de treball, amb el resultat d'una monografia. Amb aquest volum es té vocació de major presència i complementarietat. Un article escrit, i ara més amb les xarxes de comunicació i bases de dades, té més presència i ressò no només dins d'un àmbit insular o de la comunitat autònoma de les Illes Balears, sinó que en bases de dades a nivell mundial.

Fer un volum d'aquestes característiques no ha estat senzill. Primer per la complexitat i varietat de temàtiques, i també per la distinta procedència dels autors: centres de recerca, distintes administracions locals, insulars i autonòmiques, associacions de caçadors, universitats, ONG conservacionistes,... I tot això en un termini de temps molt limitat, i marcat per la data de realització de la Jornada de recerca i gestió dins l'àmbit cinegètic, el 4 de maig, a Lluçmajor.

Un compendi de 14 articles escrits en castellà, català i anglès, d'un alt nivell tècnic i científic. Recollir la participació en aquest monogràfic de 58 autors és ben complicat. Però d'això ja en teniu una completa introducció al pròleg anterior del Director Insular de Cooperació Local i Caça, Joan Manera.

El compromís de la SHNB sempre ha estat el de voler donar a conèixer l'activitat cinegètica com a una activitat científica. Ja fa anys, Bartomeu Seguí, l'any 2000, va fer, dins d'aquesta col·lecció de Monografies de la Societat d'Història Natural de les Balears, un volum titulat "Guia de la caça a les Illes Balears" –monografia número 7-. Aquest és un completa descripció de les espècies cinegètiques, dades migratòries, informació per separar espècies i sexes,... així com aspectes més tècnic i normatius de la caça a les Balears. Aquest volum fou coeditat per Govern de les Illes Balears, constituint el primer manual del caçador.

Fa només tres anys, en col·laboració amb el Consell Insular, també s'edità una monografia de la SHNB, la número 24, sobre "La caça i els cans a les Balears (segles XIII-XIX", per Jaume Bover i Ramon Rosselló (2016). Un llibre històric de dos il·lustres autors que fan un autèntic compendi i recull de les dades històriques de la caça i el paper dels cans a les nostres illes. Aquest volum va tenir una presentació en societat en el marc de la Jornada Tècnica: Investigació aplicada a la gestió del patrimoni cinegètic, realitzada el 20 de maig de 2017 a Montuiri, amb una massiva assistència de caçadors i gestors dins de l'àmbit cinegètic.

La SHNB compta amb una línia editorial periòdica anual conformada pel Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears. La seva història després de la seva refundació a

l'any 1954 ha deixat tot un seguit d'articles relacionats amb la caça i la gestió cinegètica (ara s'està editant el volum 62). Veiem-ne alguns exemples.

El 2002 Ortega, T., Seguí, B., Barceló, A., Pons, GX., Bover, P, Palmer, M. i Manera, J. efectuaren l'estudi alimentari del mart (*Martes martes* L.) a la zona d'Andratx. Un dels objectius era analitzar la incidència del mart sobre les espècies cinegètiques, i es va veure que, en aquella zona, presentaven densitats baixes a causa de factors ambientals i de l'abandonament de les activitats agroramaderes, detectant-se restes de conill (tres individus juvenils) i de tord (*Turdus* sp.; un individu) en 4 dels 108 excrements analitzats durant l'estudi. S'ha de comentar que la part de mostreig la dugueren a terme alumnes de l'institut d'Andratx, una col·laboració molt eficient, per a la recerca d'excrements de mart.

El 2005, Seguí, B., Payeras, Ll., Ramis, D., Martínez, A., Delgado, J. V. i Quiroz, J. efectuen un treball monumental sobre la cabra salvatge mallorquina: origen, genètica, morfologia, notes ecològiques i implicacions taxonòmiques. L'arribada de la cabra a Mallorca esta documentada entre el 2300 i 2050 cal BC, per introducció antròpica, igual que la resta de representants dels gèneres *Capra* i *Ovis* de les illes de la Mediterrània. Els autors defensen que els caràcters morfològics, les dades genètiques, i les evidències ecològiques i reproductives permeten separar la cabra salvatge mallorquina de les cabres domèstiques assilvestrades, tot i detectar-se una proporció apreciable d'individus híbrids que posen en perill aquest tàxon. A més, aconsellen que a Mallorca, és urgent un desenvolupament normatiu ajustat a aquesta realitat, i una ordenació de la caça apropiada per a combatre la hibridació, la sobrepoblació, els danys a la vegetació i per a recuperar la cabra salvatge mallorquina, la qual té gran potencial cinètic.

La importantíssima tesi d'Antoni Barceló ha donat lloc també a distints resultats parcials d'aquest ingent treball. Barceló, A. i Seguí, B., primer el 2015 i després el 2017 publiquen *El vessant territorial de la caça a Mallorca: distribució i característiques dels terrenys cinegètics i dels refugis de fauna* i *Anàlisi dels aspectes socials de la caça a Mallorca: distribució territorial, anàlisi per edats i gèneres, tipologies de llicències i comparatives*.

Per tant, amb aquests exemples veiem que l'activitat cinegètica constitueix un dels principals moviments que vertebrèn el medi rural de les Illes Balears.

La necessitat d'implementar l'aplicació de mètodes científics és ineludible per a un aprofitament cinegètic racional i eficaç. I, aquest monogràfic és una excel·lent mostra ben representativa de les tasques que es desenvolupen a l'illa de Mallorca.

Guillem X. Pons, Antoni Barceló, Maria Muñoz, Laura del Valle i Bartomeu Seguí (editors)

Palma, abril de 2019